

22 NOVEMBER 1919

SKÄRGÅRDSKRYSSARE OCH SKÄRGÅRDSBÅTAR.

KLASSINDELNING.

Skärgårdskryssarna och skärgårdsbåtarna indelas i nedanstående klasser efter segelarean, hvilken uppmättes på sätt, som finnes angifvet i instruktion för mätningsmän, och skola rundhulten märkas i öfverensstämmelse med denna instruktion.

Skärgårdskryssare.

30 kvadratmetersklassen
omfattande jakter med en segelarea större än 22 kvm. och högst 30 kvm.

40 kvadratmetersklassen
omfattande jakter med en segelarea större än 30 kvm. och högst 40 kvm.

55 kvadratmetersklassen
med en segelarea större än 40 kvm. och högst 55 kvm.

75 kvadratmetersklassen
med en segelarea större än 55 kvm. och högst 75 kvm.

95 kvadratmetersklassen
med en segelarea större än 75 kvm. och högst 95 kvm.

120 kvadratmetersklassen

med en segelarea större än 95 kvm. och högst 120 kvm.

150 kvadratmetersklassen

med en segelarea större än 120 kvm. och högst 150 kvm.

Skärgårdsbåtar.

15 kvadratmetersklassen

omfattande jakter med en segelarea om högst 15 kvm.

22 kvadratmetersklassen

med en segelarea större än 15 kvm. och högst 22 kvm.

30 kvadratmetersklassen

med en segelarea större än 22 kvm. och högst 30 kvm.

KLASSIFICERING.

För att kunna godtagas vid kappsegling måste jakt tillhörande någon af ofvanstående klasser uppfylla nedanstående byggnadsbestämmelser samt innehafva certifikat häröfver, utfärdadt antingen af klassificeringsnämnd, tillsatt af nationell myndighet, eller af officiellt klassificeringssällskap. Sådan af nationell myndighet tillsatt nämnd skall bestå af minst tre personer och är ansvarig för att dels nedanstående byggnadsbestämmelser äro uppfyllda och dels att alla i dessa bestämmelser ej närmare specificrade förbindningar och detaljer äro lämpligt konstruerade och dimensionerade. För detta ändamål skall nämnden infordra fullständiga och mättsatta

byggnads- och riggritningar, hvilka af nämnden granskas.

Kontrollen af nämndens beslut kan öfverlätas till af nämnden utsedd platskontrollant.

Byggnadsbestämmelser.

A. Fartygets deplacement.

Fartygets deplacement får icke understiga den i tabellerna angifna vikten. Fartygets vikt skall kontrolleras genom vägning, för så vidt icke genom ritningar och beräkningar kan styrkas, att minimivikten till fullo uppfylls.

B. Fartygets byggnadssätt.

Fartygets materialdimensioner skola uppfylla de bestämmelser som finnas angifna i tabellerna I och II.

I tabellerna angivet mätt på förstäf är bredden och höjden mätt vid vattenlinjen. Bredden skall ökas akterut, så att den vid masten är minst 10 % större än vid vattenlinjen. Dessutom skall särskild mastfot af tillräckliga dimensioner finnas.

Häckträet skall vid akterstäfven hafva en bredd af $\frac{8}{10}$ samt en höjd af $\frac{2}{3}$ af i tabellen angifvet mätt på förstäfven och vid infästningen till akterstäfven vara jämnstark med ofvannämnda dimension. Häckträet må astunna akterut, dock skall vid spegeln en höjd af minst 2,5 ggr. bordläggningens tjocklek förefinnas.

Om fritt roder användes, fästes särskilt afseende vid, att dess konstruktion och dimensioner äro i förhållande till fartygets storlek fullt betryggande.

För spant och balkar är den i tabellerna först angifna siffran mättet mallrätt. Användas vinkeljärn af

andra dimensioner än de föreskrifna, tillåtes *ingen* minskning å den mallrätt riktade flänsen.

Användas endast basade träspant, skola dessutom insättas två järnspant vid röstjärnen af för klassen för järnspant föreskrifna dimensioner. Vid skärgårdsbåtar få dessa extra spant utbytas mot basade eller vuxna spant af följande dimensioner:

Klass i kvm.	15	22	30
		mm.	mm.	mm.
Spant vid röstjärnen				{ basade 25×25 28×28 31×31
				{ vuxna 35×25 40×28 45×31

Fartyg tillhörande 120 eller 150 kvm:s-klassen får byggas på endast järnspant af för klassen föreskrifna dimensioner, i hvilket fall spantdistanse ej får öfverstiga 250 mm.

De föreskrifna dimensionerna på järn- och träspant gälla för fartygets halfva längd öfverallt midskepps. Åt ändarna må insättas järn- och träspant af för närmast mindre klass föreskrifna dimensioner.

I kölpartiet får basat spant ej hava inre krönningsraden mindre än 6 ggr spantets höjd utan att förstärkas med järnspant.

Bottenstockar af plåt skinnas på hvarje järnspant af tillräcklig höjd och af samma tjocklek som vinkeljärnet. Vid extra tunnt kölparti skall bottenstockarnas höjd ökas samt eventuellt förses med kontraspant.

Balkvägaren skall å minst fartygets halfva längd öfver allt midskepps hafva i tabellerna angifven sekctionsarea och må astunnas åt ändarna dock till högst 75 % af denna area.

Gröfre balkar skola insättas vid masten, eventuellt akter om salong och sittrum samt vid luckor och ledvang till antal och dimensioner som tabellerna angiva.

Dessa balkar skola med plåtknän eller annan jämförlig konstruktion infästas till spant eller balkvägare.

Vid 75, 95, 120 och 150 kvm.-klasserna skall på minst 2 ställen på vardera sidan finnas en rätlinjig förbindning från skarndäck till förlängd bottenstock eller kontraspant.

Då trädäcket täckes med duk, som målas, tillåtes en minskning af 2 mm. af den i tabellerna för däck angifna tjockleken.

Alla förbindningar i skrof, köl och stäfvar skola i styrka, fullt motsvara den, som tabellernas dimensioner för förstäf, bordläggning och spant angifva. Kappar, luckor och sargar skola i styrka fullt motsvara den, som tabellernas dimensioner för däck och balkar angifva.

Tabellerna för jakter af trä afse jakter med bordläggning, däck och däcksbalkar af prima furu med en specifik vikt hos väl lufttorkad trä ej under 0,45 samt med köl, stäfvar och spant af ek. Där teak, ek, mahogny eller andra därmed jämförliga träslag användas till bordläggning eller däck, tillåtes *ingen* minskning af den i tabellerna angifna tjockleken. Användes med furu ej jämvärdigt träslag eller med lägre specifik vikt än 0,45, skall en ökning af dimensionerna som minst motsvarar minskningen i specifik vikt vidtagas.

Om andra materialier eller konstruktionssätt, än i tabellerna angivnas, förekomma i ett eller flera afseenden, kan fartyget likväl klassas som skärgårds-kryssare eller skärgårdsbåt, om klassificeringsnämnden finner, att ändringarna icke förminka fartygets styrka; härvid påpekas särskildt, att, om större spant- eller balkdistanser än de i tabellerna angifna användas, skola såväl spant- som balkdimensionerna som ock bordläggningens och däckets tjock-

lek ökas, men, om mindre spant- eller balkdistanser användas, tillåtes ingen minskning i bordläggnings- eller däckstjockleken, ej heller i spantens eller balkarnas dimensioner mallrätt, utan endast i deras dimensioner längskedps.

Vid vanlig gaffelrigg skall mastens diameter, mätt på två tredjedelar af afståndet från däck till undre vantfäste, hålla det i tabellerna angifna mätten. Vid ihålig mast får godstjockleken på intet ställe vara mindre än $\frac{1}{5}$ af diametern på samma ställe. Godstjockleken skall kontrolleras af klassificeringsmannen.

Har fartyget trekantigt storsegel med förlivet till hela sin längd litsadt till mast, anses de två nedre tredjedelarna af mastens hela längd såsom undermast och den öfve tredjedelen såsom stång. Undermastens dimensioner skola vara enligt ofvan angifna bestämmelser och skall i tabellerna angifvena diameter finnas på lägst en tredjedel af mastens hela längd. Stången har fria dimensioner. Mastens hela längd mäter från öfverkant af däck upp till högsta påklädnad eller högsta fastgöring af skifva eller block för segelfall, d. v. s. till den af dessa, som ligger högst.

Vid andra riggningssätt bestämmer klassificeringsnämnden med hänsyn till ofvanstående hvareft denna största diameter skall föreskrivas.

Vanten på vardera sidan skola tillsammans hafva en draghållfasthet som är minst 25 % större än fartygets deplacement.

Vantskrufvar och tillhörande infästningar skola hafva en hållfasthet lika med $\frac{4}{5}$ af den för motsvarande vant beräknade. Övrig rundhult samt rigg skall hava en styrka motsvarande mastens.

Höjden från bordläggningens innersida upp till skarndäckets undersida skall mätas i två mätningsplan och upp till rusftakets undersida i det ena af dessa.

Mätningsplanen skola vara parallela med fartygets symmetriplan, och belägna på afstånd från detta som tabellerna angiva. Dessa minimimått på hödden skola finnas på en längd, i tabellerna kallad mätningsplanens längd, och denna längd skall för bågge mätningsplanen mätas på samma ställe i fartyget.

Finnas oregelbundenheter i fartygets språng- eller däckslinje eller i andra linjer invid det område, där dessa mått skola tagas, äger klassificeringenämnden bestämma sättet för dessa måtts mätande, så att affsikten med desamma uppnås.

Kryssare eller båt får ej förses med centerbord

C. Fartygets inredning och utrustning.

Skärgårdskryssare. Kryssare skall hafva ankare och kätting eller tross, som uppfylla bestämmelserna i tab. I.

Kryssare skall dessutom äga annan för längre färder afsedd utrustning med nödvändiga däcksinventarier såsom trossar och dylikt, samt fullgoda kojplatser under däck jämte kojkläder (minst 1 madrass eller dyna, 1 kudde och 1 filt per person), servis och öfriga kajutinredningar för följande antal personer:

30 kym:s-klassen: 2 pers. i kajuta

40	»	»	2	»	»			
55	»	»	2	»	»	, 1 pers.	i skans	
75	»	»	2	»	»	1	»	»
95	»	»	3	»	»	1	»	»
120	»	»	4	»	»	1	»	»
150	»	»	4	»	»	2	»	»

Ett extra antal sofplatser i kajutan må ersätta motsvarande antal sofplatser för besättningen.

Skärgårdsbåt. Båt skall hafva ankare och tross eller kätting, som uppfylla bestämmelserna i tabell II.

Båt skall dessutom äga nödvändiga däcksinventarier såsom trossar och dylikt, 1 par åror med klykor samt båtshake.

Förteckning å utrustning och inventarier berörande fartygets klassificering skall insändas till klassificeringsnämnden och af denna upptagas å fartygets klassificeringscertifikat.

För skärgårdskryssare och skärgårdsbåt gäller, att all den i detta moment C föreskrifna inredningen och utrustningen skall vid kappsegling finnas ombord.

D. Allmänna bestämmelser.

I.

Högsta tillåtna antal ombordvarande under kappsegling är

på jakt tillhörande	15 kvm:s-klassen	2 personer
»	22	» 3 »
»	30	» 3 »
»	40	» 4 »
»	55	» 4 »
»	75	» 5 »
»	95	» 6 »
»	120	» 7 »
»	150	» 8 »

Vid kappsegling för volontärer eller juniorer må seglingsnämnd medgivva en ökning af tillåtna antalet ombordvarande med 1 person.

II.

Olika klasser täfla aldrig med hvarandra, då de är utskrifna hvor för sig, och räknas inom respek-

tive klasser ingen tidsgodtgörelse. Då klasser i inbjudan äro sammanslagna, räknas tidsgodtgörelse enligt nedanstående tabell.

Mätningstal i kvm.	Sekunder per nautisk mil.
15	581,8
22	538,9
30	506,5
40	478,2
55	448,7
75	421,7
95	402,2
120	383,9
150	367,1

Tidsgodtgörelsen beräknas enligt formeln $t = \frac{1000}{m^{0,2}}$,

där t betyder tid i sekunder per nautisk mil och m mätningstalet (segelareaen) i kvadratmeter.

E. Öfvergångsbestämmelser.

Jakt, som är byggd och klassad som skärgårdskryssare eller skärgårdsbåt senast år 1919 äger rätt att tills vidare delta i allmänna och öppna kappseglingar, men ej i pokalseglingar, så vidt ej därörom i pokalstadgarna särskildt stadgas.

Jakt, som är påbörjad före 23 November 1919 må klassificeras enligt före denna tid gällande bestämmelser och räknas som klassificerad under år 1919.

1935

foer

24 1935

1935.

Tab. I.

Skärgårds-

Klass efter segelareaen i kvm.....	30	40
Minsta deplacement i kg.....	1550	2300
Jakter af trå:		
Förstaf af ek	mm. 75	mm. 85
Järnspant på 500 mm:s distans med 2 basade träspant emellan	25×25×3	30×30×3
Basade mellanspant af ek eller därmed jämförliga träslag	22×25	25×25
Spantdimensioner då endast basade träspant användas på 167 mm:s distans	28×28	31×31
Bordläggning och däck, tjocklek.....	18	20
Genomgående balkar på 250 mm:s distans: på midten af balken	33×25	38×27
i ändarna *	27×25	31×27
Gröfre genomgående balkar vid mast, kap- par och luckor: antal.....	2	3
på midten af balken	50×35	55×40
i ändarna *	40×35	45×40
Balkvägare, area i kvm.....	20	27
Jakter af järn:		
Bordläggningens tjocklek:		
översia stråket	—	—
mellanstråken	—	—
kölstråket	—	—
Spant- och balldistans	—	—
Spant- och genomgående däcksbalkar: på halva längden överallt midskepps.....	—	—
för- och akterut	—	—
Jakter af trå eller järn.		
Mastdiameter, mätt på $\frac{2}{3}$ från däck till undre vanfiste:		
massiv mast.....	105	120
ibältig mast	120	137
Afstånd från symmetriplan: till mätningsplan 1	195	220
* 2	700	785
Minsta höjd från bordläggningens innersida till skarnräckets undersida:		
i mätningsplan 1	740	830
* 2	485	550
till ruffsläckets undersida:		
i mätningsplan 1	1050	1200
Mätningsplanens längd	1000	1150
Ankarkättning:		
Längd i meter	30	35
diameter af länkjärnet i mm.	4,5	5
Ankartross:		
Längd i meter	30	35
diameter i mm.....	18	20
Ankaret vikt i kg.: då kättning användes	12	15
* tross	15	20

kryssare.

55	75	95	120	150
3500	5300	7300	10000	13500
mm. 95	mm. 105	mm. 115	mm. 135	mm. 160
30×30×4	35×35×4	40×40×4	45×45×5	50×50×5
30×30	35×35	37×37	40×40	45×45
—	—	—	—	—
23	26	29	33	37
44×30	50×33	55×37	60×42	65×48
36×30	41×33	45×37	50×42	55×48
3 60×45	4 70×50	4 80×60	5 90×70	6 100×80
50×45	60×50	70×60	80×70	90×80
87	50	63	80	100
—	—	—	—	3,3
—	—	—	—	2,8
—	—	—	—	4,0
—	—	—	—	500
—	—	—	—	60×35×4
—	—	—	—	45×30×4
137 162	162 178	178 210	210 242	242 275
250 900	285 1030	315 1140	350 1260	385 1390
955 630	1090 720	1200 790	1330 875	1460 965
1350	1450	1600	1700	1800
1350	1580	1780	2000	2230
40 6	45 7	50 8	55 9	60 10
—	—	—	—	—
18	23	30	40	50
—	—	—	—	—

Klass efter segelarean i kvm.	15	22	30
Minsta displacement i kg.	550	950	1400
Jakter af trä:	mm.	mm.	mm.
Förstöf af ek Järnspant på 500 mm:s distans med 2 basade träspan emellan..... Basade mellanspant af ek eller därmed jämförligt träsug Spantdimensioner, då endast basade träspan användas Spantdistans med endast basade träspan vid kravellbordläggning • klinkbordläggning..... Bordläggningens tjocklek: byggd på kravell..... • klink..... Däckels tjocklek	65 — — 23×25 167 200 15 12 15 30×25 25×25 35×25 25×25 85 100 150 520 100* 100* 100*	70 — — 25×25×3 167 200 17 13 17 32×25 25×25 45×30 30×30 2 2 15 10 95 110 175 615 645 425 700 30 4 5 30 16 12 15 3,0 3,0 100*	75 — — 22×25 167 200 18 14 18 33×25 27×25 50×35 40×35 2 2 20 105 120 195 700 740 485 30 4 5 18 12 15 3,0 3,0 100*

* Vid mindre sarghöjd än 100 mm. skall ofvan nämnda däcksbredd utanför sittrum ökas med dubbla minskningen.

UTDRAG

UR INSTRUKTION FÖR KLASSIFIERINGS- OCH MÄTNINGSMÅN.

a) Mått.

Nationella myndighetens sekreterare skall på begäran tillhandahålla segelmakare ritning i öfverensstämmelse med nedanstående figurer och måtten skola tagas på följande sätt:

Storsegel med gaffel eller rå. Följande mått tagas (se fig. 7): bomlik (A), mastlik (B), gaffel (rå) lik (C), akterlik (D) och diagonal från bomnock till klo (E).

A. Detta mått mäter på bommens öfverkant från aktersta ändan af bommen (event. från innerkant af märke på bomnocken) till mastens akterkant. Finnes skena å mastens akterkant mäter till denna. Har bommen skena mäter A längs denna öfverkant.

B. Detta mått mäter längs mastens eller mastskenans akterkant från bommens öfverkant till underkant af en svart ring eller af annat bestämdt märke på masten (i det följande kalladt M). Denna underkant utvisar den högsta punkt öfver hvilken storseglets klolöddra ej får hissas (fig. 8). Har bommen indragning för bombeslaget, eller är bommen försedd med skena, tänkes bommens eller skenans öfverkant förlängd, tills den skär mastens eller mastskenans akterkant, och måttet B mäter från denna skärningspunkt.

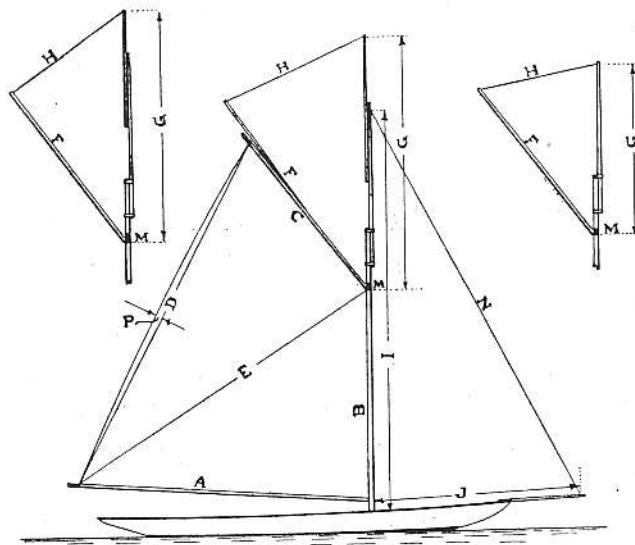

Fig. 7.

C. Detta mäts från gaffelns (råns) aktersta ända (event. från innerkant af märke på gaffel (rå) nocken) i dess underkant till akterkant af mast i underkant af märket M.

D. Detta mäts från gaffelns (råns) aktersta ända (event. från innerkant af märke på gaffel (rå) nockens) i dess underkant till aktersta ändan af bommen (event. till innerkant af märke på bomnocken) i bommens eller bomskens öfverkant.

E. Detta mäts från aktersta ändan af bommen (event. från innerkant af märke på bomnocken) i bommens eller bomskens öfverkant till akterkant af mast i underkant af märket M.

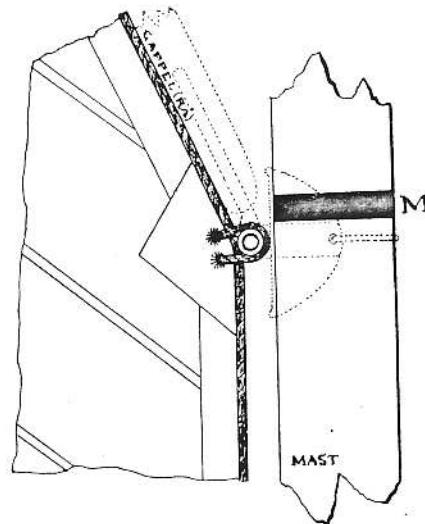

Fig. 8.

Trekantigt storsegel (Bermuda-rigg). Trekantigt storsegel med förliket till hela sin längd litsadt till mast uppmätes som en triangel och följande mättagas (se fig. 9): bomlik (A), mastlik (B) och akterlik (D).

A. Detta mäts på samma sätt som vid storsegel med gaffel eller rå.

B. Detta mäts längs mastens eller mastskensans akterkant från centrum på skifgattet, hvari seglet hissas, till bommens öfverkant, bestämd på samma sätt, som för mätning af detta lik vid storsegel med gaffel eller rå är beskrifvet.

D. Detta mäts från centrum på nyssnämnda skifgatt till en punkt på bomnockens eller bom-

skeden öfverkant, bestämd på samma sätt, som för mätning af detta lik vid storsegel med gaffel eller rå är beskrivet.

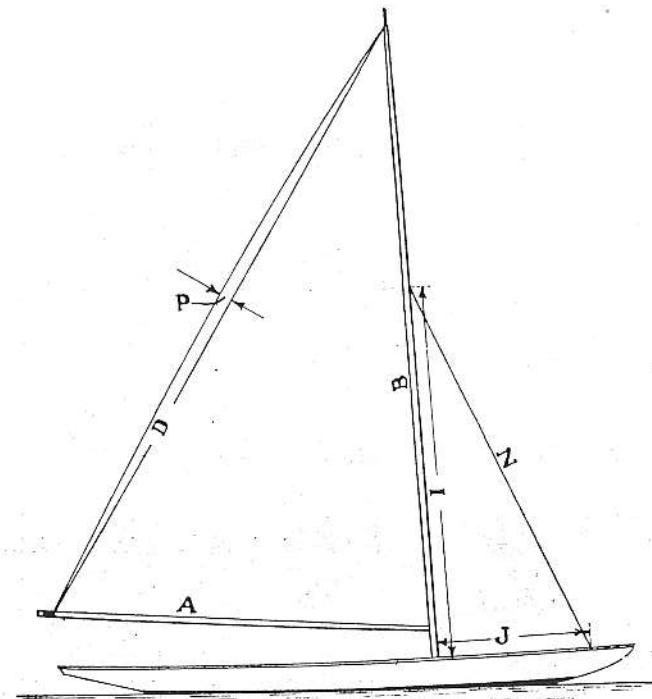

Fig. 9.

Jaktägare, som ej önskar få dylikt segel mätt till centrum af skifgattet, hvari seglet hissas, skall å masten utsätta mätningmärke, öfver hvars underkanjt ingen del af seglet eller tillhörande toppskädda får hissas. Mätning af seglets area utföres i detta

fall på samma sätt från underkant af detta märke, som ofvan är beskrifvet för mätning från centrum på skifgattet.

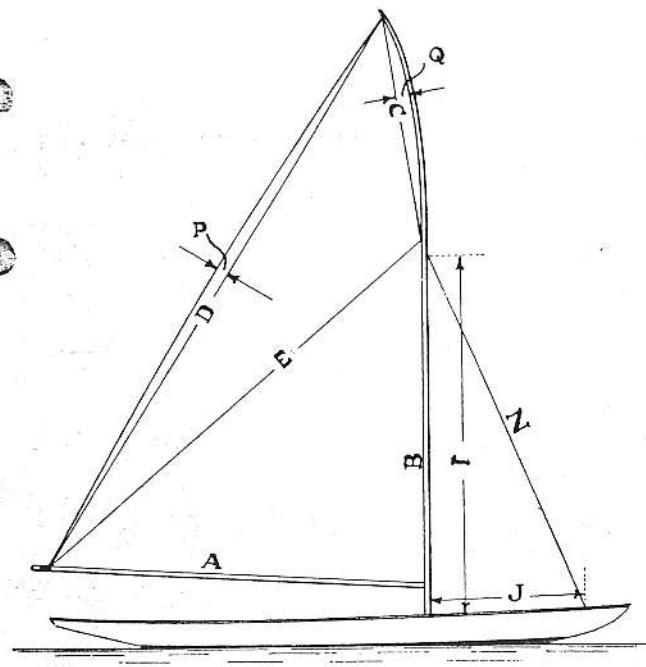

Fig. 10.

Har jakt med Bermuda-rigg nedre delen af masten rak och öfre delen krökt (se fig. 10), utgör storseglets area summan af arean af en fyrhörning med sidorna A, B, C och D, uppmätt som ett storsegel med gaffel eller rå, och af den area som ligger mellan sidan C och mastens krökta del. Denna

sistnämnda area bestämmes genom att mäta den största förekommande höjden Q vinkelrätt mot C. Den övre ändpunkten för sidan B ligger vid

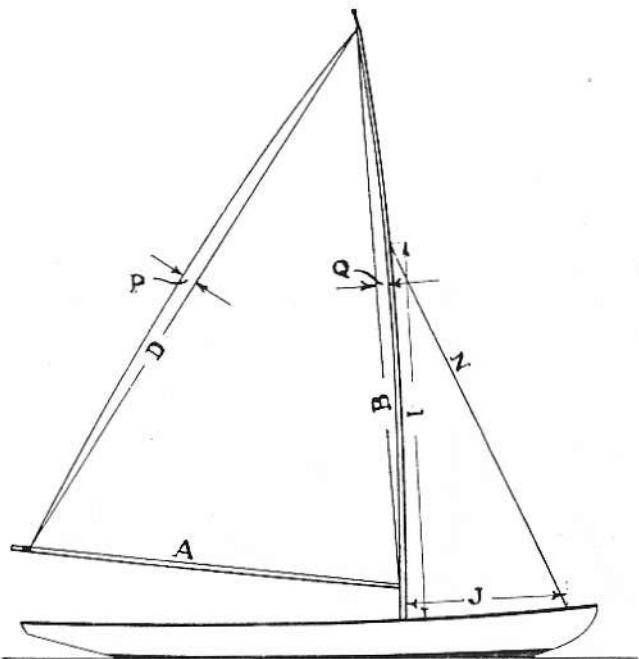

Fig. 11.

det ställe, där mastens raka del öfvergår i den kröpta.

År hela masten krökt (se fig. 11) utgör storseglets area summan af arean af en triangelf med sidorna A, B och D, uppmätt som ett trekantigt storsegel, och af den area, som ligger mellan sidan B och

den krokiga masten, hvilken area bestämmes genom att mäta den största förekommande höjden Q, vinkelrätt mot B.

Toppsegel. Följande mått tagas (se fig. 7): underlik (F), förlik (G) och akterlik (H).

F. Detta mått mätes från yttersta uthalningspunkten på gaffeln eller från yttersta fastsättningspunkten på skoträna i dess öfverkant till akterkant af mast i underkant af märket M.

G. Detta mått mätes längs akterkant af toppsegelstängen eller toppstängen från övre ända af stängen till underkant af märket M.

H. Detta mått mätes mellan ändpunkterna för mätten F och G.

Loggersegel. Dylikt segel mätes som ett storsegel med gaffel eller rå med följande undantag (fig. 12).

Den gemensamma skärningspunkten för mätten B, C och E är råns nedre ända i dess underkant, och dessa mått mätas till denna punkt.

Ligger loggerseglets halshornslöddra under bommens öfverkant eller för om masten, mäts mätten A och B till sagda löddra.

Punkter för mätningen betecknade med svarta band. Om ägaren så önskar, kunna de yttre måtpunkterna på bom, gaffel eller rå, skoträna, toppsegelstäng och toppstäng, d. v. s. för mätten A, C, F och G, utmärkas med svarta band, utöfver hvilkas innerkanter seglet icke får sträckas. Vid storsegel med gaffel eller rå skall märket M på masten dock alltid finnas.

Förtriangeln. Följande mått tagas (se fig. 7): akterkant (I), underkant (J) och förkant (N).

I. Detta mått mätes längs mastens förkant från den punkt, där den linje, som bildas af förligaste förseglets förlik eller eventuellt spinnakerfallet, vid

förlängning skär förkant af mast eller stång till öfverkant af däck.

Vid skonare mätes detta mått på foekmasten för

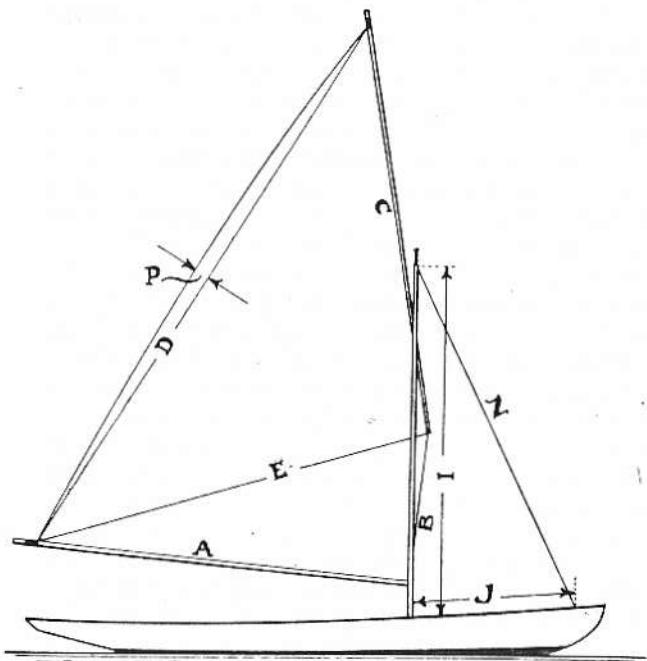

Fig. 12.

såvidt den ej å stormasten för spinnaker så be-skaffad, att motsvarande mått å stormasten är större än måttet I å foekmasten, i hvilket fall öfverskottet adderas till måttet I.

J. Detta mått mätes längs däcket från mastens förkant till den punkt, där den linje, som bildas af

förligaste förseglets förlik, vid förläggning skär öfverkant af klyfvarbom eller eventuellt annan rundhult eller skrofvet.

Har jakt spinnakerbom, hvars längd, mätt med bommen tvärs, från jaktens symmetriplan till yttersta uthalningspunkten eller bomändan öfverskrider måttet J, skall öfverskottet adderas till detta mått.

Vid skonare mätes måttet J från foekmastens förkant, men för den å stormasten spinnaker, hvars bom är längre än nyssnämnda mått, skall öfverskottet läggas till detta mått.

N. Detta mått mätes längs förligaste förseglets förlik mellan ändpunkterna för måtteten I och J. Är spinnakerbommens längd större än måttet J, skall J ökas med öfverskottet och måttet N mätes ej.

I händelse jakt saknar försegel, men för spinnaker, mätas endast måttet I och spinnakerbommens längd på ofvan beskrifna sätt.

Spinnaker må förses med toppskädda eller topptrå, som ej öfverstiger en tjugondedel ($\frac{1}{20}$) af spinnakerbommens längd, men ej med foträ. Ej heller får den förses med mer än ett skot eller annan anordning i syfte att utsträcka seglet till annat än triangelform.

I det fall att jakt för bredfoek, märssegel eller andra flerkantiga länsssegel (tillsammans eller hvar för sig), skall den verkliga arean häraf beräknas, och om denna öfverskjuter förtriangelns area, skall öfverskottet läggas till den totala arean vid beräkning af mätningstale.

Gaffelfoek på skonare. Detta segel mätes som ett storsegel med gaffel eller rå, med undantag af att ytter ändpunkten för måttet A förlägges till stor mastens förkant i jämnhöjd med storbommens svanhals.

b) *Föreskrifter för mätning af segel.*

Saknas ofvan föreskrifna svarta band, skall hela längden af rundhulten mätas. Vid utsättande af dylika märken å mast och öfrig rundhult tages lämplig hänsyn till seglets sträckning i öfverensstämelse med segelmakarens anvisning, enär jaktägare eljest riskerar snar omsättning, så fort något af märkna överskrider. Alla mätt å storsegel tagas, då seglet är normalt hissadt och pikadt med dirkar och skott lossade. Vid storsegel med gaffel eller rå tagas mättan B, C och E därigenom, att mätningsmannen går till väders (i båtsmansstol el. dylikt) och afläser dessa mätt på mastens eller mastskenans akterkant i underkant af märket M å mätband, fastgjorda vid bomnocken, bomhalsen och gaffelnocken. Vid samma tillfälle böra mättan F och G å toppseglet tagas eller underkant af märket M afmärkas på toppseglets förlik, hvarefter toppseglet mätes efter nedtagning. Spinnakerbommens längd skall alltid uppmätas från mastens centrum med bommen tänkt liggande tvärs och med vederbörlig hänsyn tagen till bommens fastsättning mot eller vid masten.

Befinnes vid mätning att någon del af ett segel i form af rundning eller dylikt ligger utanför den räta linje, som bildas vid mätbandets sträckning, skall denna delen uppmätas genom att dels mäta det raka mättet (exempelvis D, se fig. 7 och 9) och dels med kritad lina uppknäppa denna räta linje och därefter uppmäta den största förekommende höjden P (se fig. 7 och 9), vinkelrätt mot den uppknäppta linjen, närl seglet är helt eller delvis firadt. Vid andra former å segel än här beskrifna uppmätes seglets totala yta, och nödig hänsyn tages till seglets sträckning. Alla mätt tagas i meter och afrundas på två decimaler.

Med stöd af de tagna mättan beräknas segelarean på nedan angifna sätt.

Nationella myndigheten äger rätt att ändra detaljerna i ofvan beskrifna sätt att utföra mätningen, så att de enligt dess mening ge större noggrannhet.

c) *Beräkning af segelareor.*

Grundformel. Då de tre sidorna a , b och c i en triangel äro kända, beräknas triangelns yta enklast genom formeln

$$ytan = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)}$$

där p är halfva summan af sidorna

$$\left(p = \frac{a+b+c}{2} \right)$$

Storsegel med gaffel eller rå. Arean beräknas såsom summan af ytorna af två trianglar, hvilkas sidor A, B och E samt C, D och E äro kända (fig. 7).

Trekantigt storsegel (Bermuda-rigg). Arean beräknas såsom ytan af en triangel, hvars sidor A, B och D äro kända (fig. 9).

Toppsegel. Arean beräknas såsom ytan af en triangel, hvars sidor F, G och H äro kända (fig. 7).

Förtriangel. Arean beräknas såsom ytan af en triangel, hvars sidor I, J och N äro kända (fig. 7, 9, 10, 11 och 12). Då spinnakerbommens längd är större än J, eller då försegel saknas, men spinnaker föres, är förtriangelns area lika med halfva produkten af I och spinnakerbommens längd. Afdrag göres ej från förtriangelns area om någon del af storseglets area (exempelvis vid loggertsegel) skjuter framom masten.

Loggertsegel. Arean beräknas såsom vid storsegel med gaffel eller rå.

Gaffelfock vid skonare. Arean beräknas såsom vid storsegel med gaffel eller rå.

Segel begränsade af buktiga kanter. Den del af ett segels area, som på grund af buktiga kanter, sträckta medelst lator eller på annat sätt, ligger utanför den räta linjen mellan måtpunkterna beräknas på följande sätt: (se fig. 13.) Längden T

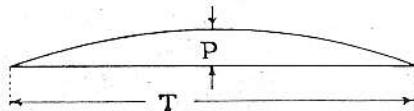

Fig. 13.

multipliceras med höjden P och två tredjedelar ($\frac{2}{3}$) tages häraf.

$$\text{Arean} = \frac{2}{3} T \cdot P.$$

På samma sätt beräknas vid krökta master den del af det trekantiga storseglet, som ligger mellan masten och måttet C resp. B (se fig. 10 och 11).

$$\text{Arean} = \frac{2}{3} C \cdot Q \text{ (fig. 10) eller } = \frac{2}{3} B \cdot Q \text{ (fig. 11).}$$